

IVN Trektocht Haringuliet: “Een fabelachtige ontmoeting”

3-daagse fietstrektocht om het Haringuliet

Hallo fietser!

Wat leuk dat je een IVN Trektocht gaat doen, of je aan het oriënteren bent! IVN Trektochten zijn meerdaagse wandelingen en fietsroutes dwars door Nederlandse natuurgebieden. Je loopt of fietst de IVN Trektocht met de app IVN Routes, uitgestippeld door onze lokale IVN-natuurvrijwilligers. Zo kom je langs de mooiste plekken!

Onderweg kun je uitrusten en overnachten bij onze trotse en enthousiaste Gastheren van het Landschap: lokale recreatieondernemers die onderdeel zijn van het gelijknamige IVN-programma, zodat zij jou alles over hun natuurgebied kunnen vertellen. Gaandeweg op de route lees je in de app op verschillende plekken interessante informatie over de natuur en hoor je een speciaal voor de IVN Trektocht geschreven audioverhaal. Een IVN Trektocht is een ervaring die je niet gauw vergeet. Dus waar wacht je nog op? Pak je fiets en trek erop uit!

In een notendop: IVN Trektocht Haringuliet

Duur:	3 dagen (2 overnachtingen)
Startpunt:	Het Toeristisch Overstap Punt (TOP) Stellendam
Eindpunt:	Het Toeristisch Overstap Punt (TOP) Stellendam
Te bereiken:	Auto: Je kunt gratis parkeren bij Het Toeristisch Overstap Punt (TOP) Stellendam (gemakkelijk bereikbaar vanaf de N57) OV: Aangezien met de bus geen fietsen kunnen worden vervoerd is openbaar vervoer geen optie. Voor degenen die (een gedeelte) van de trektocht willen wandelen: Vanaf Metrostation Spijkenisse met bus 104 van Connexxion richting Ouddorp, uitstappen bushalte vissershaven Stellendam.
Totale afstand:	125 km (35- 45- 45 km) (let op: er komen nog een x aantal kilometers bij voor het fietsen naar de overnachtingsplekken)
Periode:	Het hele jaar (Let op: van 1 oktober tot 1 april is Camping 't Volgerland gesloten. En van 1 november tot 1 april is Camping 't Weergors deels gesloten - m.u.v. camperplaatsen en diverse chalets en lodges)

Route samengesteld door: IVN Zuid-Holland & IVN Voorne-Putten Rozenburg

Financieel mede mogelijk gemaakt door: Provincie Zuid-Holland & Regiodeal Zuidwestelijke Delta

Gemeente Westvoorne

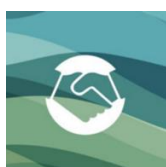
gemeente
Goeree-Overflakkee

gemeente
Hoeksche Waard

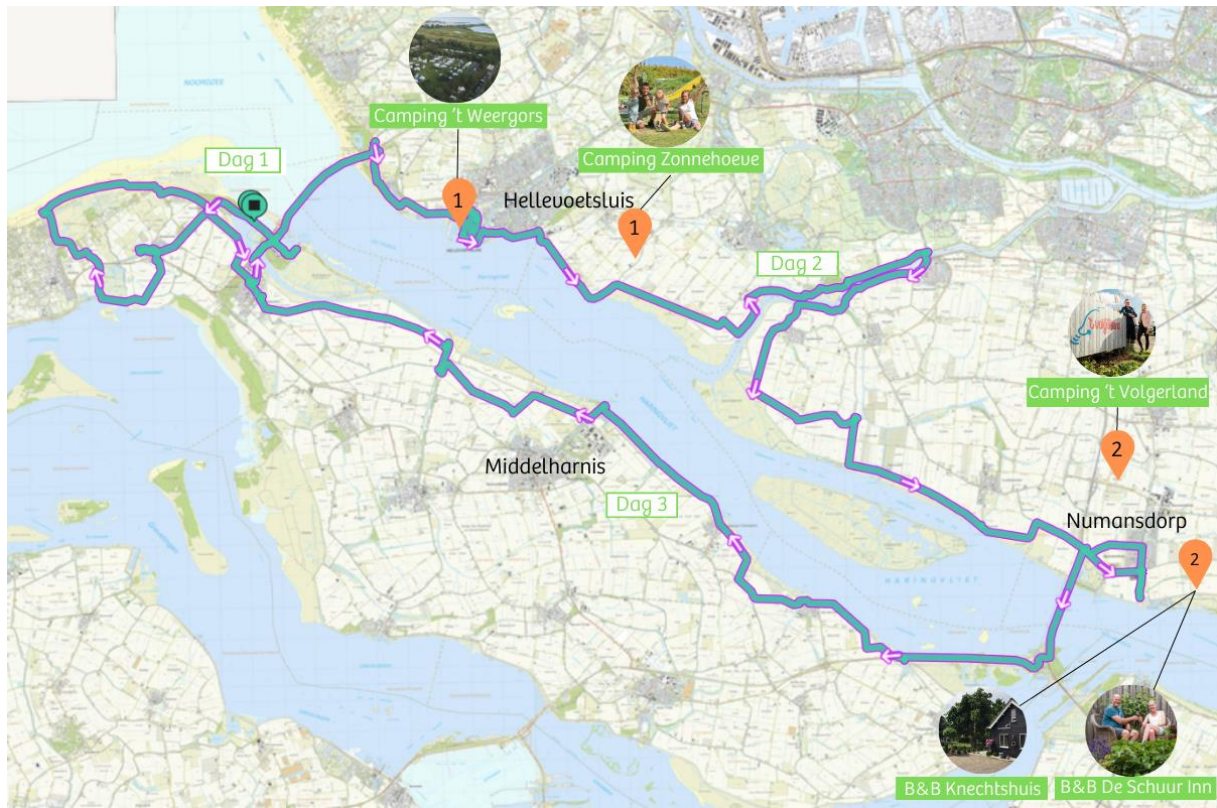
GEMEENTE Brielle

GEMEENTE
NISSEWAARD

provincie
Zuid-Holland

Overzichtskaart

Overnachtingsplekken Gastheren van het Landschap

Overnachting 1:

Camping 't Weergors (cabin, lodge of trekkershut)

Gastheer van het Landschap: Familie Riedijk

Zuiddijk 2 te Hellevoetsluis.

Website: www.weergors.nl

*Ook mogelijk om zelf te boeken voor tentplaats.

Overnachting 2:

B&B De Schuur Inn (kamer)

Gastheer van het Landschap: Martin van der Heiden en Petra Dam
Schuringsedijk 126 te Numansdorp.

Website: www.deschuurinn.nl

OF

B&B Knechtshuis (kamer)

Gastheer van het Landschap: Cor & Rianne van der Linde
Schuringsedijk 55 te Numansdorp.

Website: www.knechtshuis.nl

Alleen zelf te boeken (kijk voor meer informatie op hun website):

Dag 1

Camping Zonnehoeve (eigen tent of back to basic tent)

Gastheer: Gerben & Sanne de Groot

Tussenweg 9 te Oudendoorn.

Website: www.campingzonnehoeve.nl

Dag 2

Camping 't Volgerland (eigen tent)

Gastheer van het Landschap: Mark en Diana Meiling

Volgerlandseweg 12 te Numansdorp.

Website: www.volgerland.nl

Reserveren

Je boekt IVN Trektochten als geheel pakket bij duurzame reisorganisatie Avontuur Dichtbij, waarmee IVN een samenwerking is aangegaan. Na je reserveringsaanvraag via de boekingsknop op www.ivn.nl/trektochten regelt Avontuur Dichtbij de overnachtingen voor je *.

Extra leuk: voor iedere boeking via Avontuur Dichtbij ontvangt IVN Natuureducatie €25,-, waarmee je het werk van IVN ondersteunt!

*** Let op:** Camping Zonnehoeve en Camping 't Volgerland zijn niet te boeken via Avontuur Dichtbij.

Wil je wel even lekker back to basic en met je eigen tentje op pad? Boek dan zelf je overnachting bij Camping Zonnehoeve voor dag 1 en bij camping 't Volgerland voor dag 2. Daarnaast kun je ook bij Camping 't Weergors met je eigen tentje terecht, hiervoor ook zelf boeken. Tentje in de fietstas en gaan!

Let op: Van 1 november tot 1 april is Camping 't Weergors deels gesloten - m.u.v. camperplaatsen en diverse chalets en lodges). Wilt u in deze periode boeken? Informeer dan eerst van te voren wat de mogelijkheden zijn.

Let op: Van 1 oktober tot 1 april is Camping 't volgerland gesloten.

Let op: In de wintermaanden is de "back to basic tent" van Camping Zonnehoeve niet beschikbaar.

Let op: In de zomer van 2023 is de Haringvlietburg gesloten voor fietsverkeer. Volg dan de aangegeven omleiding.

Let op: Download de route met de app IVN Routes vooraf op je telefoon, zodat je de route vervolgens offline (alleen locatie aan) kunt fietsen. Ook raden we aan om vooraf al eens een andere korte IVN Route met de app te lopen of fietsen, om te wennen aan het gebruik.

Zie 'Praktische en belangrijke informatie vooraf' achterin dit boekje voor meer belangrijke voorbereidingstips!!

Het Haringvliet:

In het Haringvliet draait alles al meer dan 600 jaar om leven met het water. Het gebied vertelt een typisch Nederlands verhaal. Het verhaal van leven onder de zeespiegel, van tegen water beschermen en van water maximaal benutten. Overal vind je sporen van het eeuwenlang leven met en van het water.

Het Haringvliet is een rijk en uniek ecosysteem en een internationaal kruispunt voor duizenden vissen en vogels. Deze delta is een onmisbare schakel in de wereldwijde trekroutes van vogels, voor voedsel en om te rusten, overwinteren of broeden. Je ziet er ganzen, lepelaars, kluten, grutto's, grote sterns. En met wat geluk roofvogels als de visarend en de zeearend.

Het Haringvliet is het ultieme bewijs van de vindingrijkheid van de Nederlander én de rijke natuur van de delta. Ervaar het leven en de natuur van deze rijke en unieke delta. Zie de volgende websites voor meer informatie:

www.staatsbosbeheer.nl - Haringvliet

www.natura2000.nl - Haringvliet

Deze driedaagse fietstrektocht neemt je mee rondom het Haringvliet. Na je start in Stellendam, overnacht je in Hellevoetsluis en Numansdorp, om op dag drie de tocht weer af te sluiten in Stellendam. Tijdens de tocht wordt er meer verteld over het Haringvliet en haar omgeving, maar zal het Haringvliet zelf ook haar verhaal vertellen. Laat je meevoeren in de verhalen, je zal dit bijzondere natuurgebied er nog beter door beleven.

Het verhaal: 'Een fabelachtige ontmoeting'

Het verhaal gaat over Sabina, stagiaire bij het Nissewaards dagblad. Sabina is een Rotterdamse en wil heel graag journaliste worden. Ze wordt door de redactie uitgedaagd om een artikel te schrijven over de natuur in en rond het Haringvliet. Ze heeft niet zoveel met natuur en ze ziet het eigenlijk helemaal niet zitten. Toch gaat ze op pad in de regio van het Haringvliet. Daar heeft ze vervolgens een aantal fabelachtige ontmoetingen.. Zal Sabina de natuur leren waarderen en zal het haar lukken een goed artikel te schrijven..?

Luister mee met haar verhaal en ontdek het zelf!

DAG 1 (35 km)

Toeristisch Overstap Punt (TOP) Stellendam - Hellevoetsluis

De trektocht rond het Haringvliet begint bij het Toeristisch Overstap Punt (TOP) Stellendam. Als eerste brengt de route je langs de Kwade Hoek. De Kwade Hoek is een natuurgebied op de noordpunt van het eiland Goeree en wordt beheerd door Natuurmonumenten. Het gebied ligt buitendijks, waardoor de getijden vrij spel hebben. Hierdoor stromen delen van het gebied regelmatig over met zout zeewater. Tip: Stap even van de fiets en maak een interessante rondwandeling door de Kwade Hoek.

Over het mooie fietspad langs de Noordzeekust fiets je door de Middel- en Oostduinen. Aan het eind bevindt zich een uitkijktoren, waar vanaf je een prachtig uitzicht hebt.

Hier sta je bovenop de Middelduinen en als je goed kijkt kun je misschien wel zeehonden zien rusten op de zandbanken. Vanaf hier kun je ook even het strand op gaan.

De tocht brengt je vervolgens verder richting het Grevelingenmeer. Achter de dijk van de Grevelingen ligt het natuurgebied Koudenhoek. Hier vindt je wederom een uitkijkpunt, waar je vanachter het vogelkijkscherm echt een prachtig uitzicht over het gebied hebt. Hierna vervolg je de tocht door het schitterende stadje Goedereede. Met zijn rijke historie, oude monumentale panden en smalle straatjes leent Goedereede zich goed om per fiets de stad te ontdekken, maar vergeet ook niet om af en toe van je fiets te stappen. Het hoogtepunt van een bezoek aan Goedereede is dan ook het beklimmen van de toren. Vergeet van te voren niet de openingstijden te controleren: [openingstijden](#).

Na het bezoek aan Goedereede fiets je door naar de Haringvlietdam, waar in 2019 voor de eerste keer de sluizen op een kier gezet zijn. Misschien staan ze tijdens je het bezoek wel open..? Hierna maak je de oversteek naar Voorne. Op Voorne brengt de route je naar het natuurgebied Quackjeswater. Het Quackjeswater is een moerasgebied en heeft een grote diversiteit aan bomen, struiken en planten. Ook hier kun je een prachtige wandelroute volgen. Als je vervolgens iets doorfiets kom je bij het Quackstrand, wat direct aan het Haringvliet ligt. Hier heb je dan ook goed uitzicht over het Haringvliet. Stap bijvoorbeeld weer eens van de fiets en loop een eindje over heerlijke zandstrand. Wie weet spot je wel een van de vele vogels die er te zien zijn.

Nadat je lekker even met je blote voeten op het strand gelopen hebt en je de route voort zet, kom je bij het eindpunt van dag 1, het centrum van Hellevoetsluis.

Hellevoetsluis is een vestingstad op Voorne, gelegen aan het Haringvliet. De kern wordt gevormd door een in de zeventiende eeuw aangelegde vesting die bedoeld was om de oorlogs- en handelshaven te beschermen.

Vanuit Hellevoetsluis kun je je navigatie aanzetten naar een van de overnachtingsplekken:

- Camping 't Weergors in Hellevoetsluis
- Camping Zonnehoeve in Oudenhoorn

Hellevoetsluis biedt daarnaast mogelijkheden om deze eerste avond lekker te gaan eten. Vraag bij je overnachtingslocatie om tips, zij kennen de stad als geen ander!

Let op: Dag 2 zal beginnen vanaf het eindpunt in het centrum van Hellevoetsluis. Zet dus eerst je navigatie aan naar dit punt, om vervolgens de route van dag 2 via de app te volgen.

Overnachting 1a	Camping t weergors
Gastheer/Gastvrouw van het Landschap	Familie Riedijk & team
Adres	Zuiddijk 2, 3221LJ Hellevoetsluis
Website	https://www.weergors.nl/nl/
Type overnachting	Je overnacht op Camping 't Weergors in een 2-persoons Polder Cabin, een 3-persoons Sky-Lodge of een 4-Persoons Trekkershut in Hellevoetsluis. De Zuiddijk vormt hier de grens tussen binnen- en buitendijs. Buitendijs is het genieten geblazen van de vergezichten over het Haringvliet en het Quackgors waar je niet zelden een ree tegenkomt. Binnendijs ben je op de camping even helemaal weg van huis en kun je ook genieten van de natuur en het buiten zijn. Camping 't Weergors wordt gerund door de familie Riedijk en is gecentreerd rondom een karakteristieke Zuid-Hollandse boerderijwoning met zijlangsdeel.
Extra's (svp bij boeking aangeven)	✓ Ontbijt (tegen bijbetaling) ✓ Avondeten op de camping mogelijk (afhankelijk van openingstijden restaurant, tegen bijbetaling) ✓ Avondeten in de buurt (Restaurant 't Karrewiel op de camping, De Smaeck van Hellevoet in karakteristiek nieuw-helvoet, Mama Ganoush – vegan afhaalmaaltijden, Restaurant Fortezza – aan de Museumkade Hellevoetsluis) ✓ Wandel- en fietsrouteknooppunt met themaroutes zoals vestingsteden, dijken, gorzen, duinen, etc. ✓ Fiets- en skelterverhuur ✓ Boer Wout Natuurpad
Favoriete Haringvlietplekje	Een wandeling over het schapenpaadje over de Zuiddijk met uitzicht over het Quackgors naar het natuurstrand van het Haringvliet aan de Schenkeldijk (1 km vanaf de camping)

Dag 2 (45 km)

Hellevoetsluis – Numansdorp

Goedemorgen en welkom op dag 2 van onze 3-daagse trektocht rondom het Haringvliet. Vandaag gaan we verder van Hellevoetsluis, langs verschillende slikken, Tiengemeten, naar Numansdorp voor de tweede overnachting. Ook deze dag nemen we je mee in wat je allemaal ziet rondom het Haringvliet en zijn er wat mooie plekken voor een korte wandeling. Stap op je fiets en pak de route weer op in het centrum van Hellevoetsluis.

Kijk eerst maar eens goed om je heen in het prachtige Hellevoetsluis. Haal diep adem en nemen een teug zilte lucht. We nemen afscheid van deze uit 1822 daterende, ronde, bakstenen vuurtoren naar ontwerp van J.Valk. De toren is 18.10m. hoog, is creme-kleurig geschilderd en heeft 2 verdiepingen. Rond het ijzeren lichthuis met koperen koepel bevindt zich een gietijzeren omloop met balustrade, welke rust op opengewerkte gietijzeren consoles. De toren is in 1901 ingrijpend verbouwd en in 1961 tot boven de ingang betegeld. In de toren zijn een aantal ronde vensteropeningen.

Het Oliehuisje bij het Westelijk Havenhoofd van de Vuurtoren van Hellevoetsluis is een replica van het Oliehuisje wat in 1930 is afgebroken. Het was een stenen gebouwtje voor de berging en opslag van brandstofvoorraad zoals olielonten en gereedschappen. Met de herbouw is het historisch gezichtsbeeld bij de Vuurtoren hersteld. Het "Oliehuisje" hoort bij de Vuurtoren van Hellevoetsluis uit 1822. De vuurtoren is elke laatste zondag van de maand Mei t/m September en op Open Monumenten dag geopend! Heb je vandaag zin en tijd, dan is dit zeker een aanrader.

We stappen op de fiets en vervolgen onze weg in oostelijke richting. Wat is het toch heerlijk om zo vlak langs het Haringvliet te fietsen. Je kijkt je ogen uit naar de prachtige vogels die hier vliegen en rusten.

Ons eerstvolgende rustpunt zijn de Beningerslikken. Dit is een natuurgebied op Voorne dat zich uitstrekt langs de oevers van het Haringvliet tussen het water van het Spui en het dorp Oudenhorn. De Beningerslikken zijn enorm vogelrijk. Allerlei soorten eenden en ganzen zoals wilde eend, krakeend, bergeend, slobbeend, smient, wintertaling, grauwe gans, brandgans en Canadese gans zwemmen er rond. Ook zie je er vaak weidevogels als wulp, grutto, kievit, tureluur en kempfaan. In de rietkragen zitten rietgors, rietzanger, baardmannetje en blauwborst. Zearenden komen er regelmatig jagen.

Tip: Je kunt om de plas heenlopen. Een wandelroute van 5.2km is te vinden in de IVN routeapp ([Beningerslikken](#)). Onderweg kom je een trekpontje, een vogelkijkhut en een uitkijktoren met een schitterend uitzicht over het gebied tegen.

We gaan weer verder en komen langs het Spui. Het bijzondere hieraan is dat het een getijdenrivier is die de scheiding vormt tussen de eilanden Voorne-Putten en de Hoeksche Waard. Over het Spui liggen geen bruggen. Er vaart een veerpont tussen Hekelingen bij Spijkenisse en Nieuw-Beijerland in de Hoeksche Waard, De pont heet "The Queen Jacqueline" en vaart dagelijks heen en weer van 5.30 – 23.00 uur. Voor tarieven en eventuele bijzonderheden check www.thequeenjacqueline.nl.

We zijn nu aan de overkant en komen aan bij de Korendijkse slikken. Ook hier kun je weer genieten van de prachtige natuur. Planten als zeegroene rus, zilte zegge, rode ogentroost, fioringras, watermunt en heemst leven hier. Die trekken op hun beurt weer vogels aan zoals de grutto, de waterral, de rietzanger, de bruine kiekendief, de kuifeend en de wintertaling.

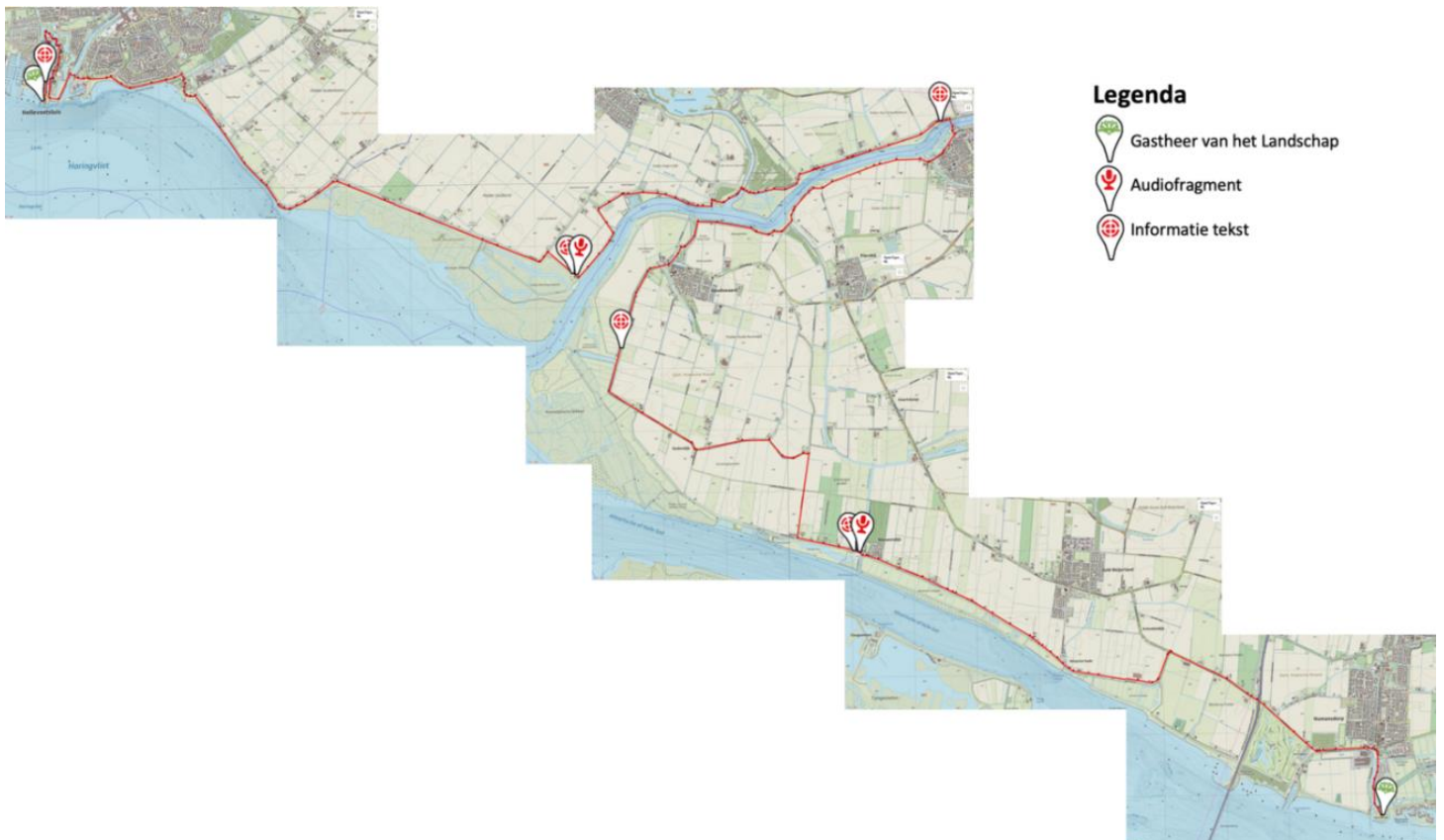
Tip: Beleef de Korendijkse Slikken nog beter met een wandeling door het gebied. Vanaf het verhoogde wandelpad, en vanuit de kijkhut, kun je de vernatting van het gebied goed zien. De vogelkijkhut wordt in de volksmond ook wel "de zeemol" genoemd. Vernoemd naar de noordse woelmuis; een zeldzaam, bedreigde muizensoort die juist zo typisch is voor deze deltanatuur. Een heel ander kijkpunt heb je vanaf de kijkterp. Hier heb je een prachtig uitzicht op het Spui en het Haringvliet. Van 15 maart tot 15 juli is dit gebied gesloten voor publiek. Het [rondje Pit](#) van 1.6km is wel jaarrond open.

En dan komen we nu aan bij toch wel een heel bijzonder plekje. Daar, midden in het Haringvliet, zie je het eiland Tiengemeten liggen. Het is mogelijk Tiengemeten te bezoeken. Koop [online jouw pontticket](#) en check welke voorzieningen open zijn. Fietsen mogen gratis mee!

Tip: Heeft u geen tijd om over te varen naar Tiengemeten, dan is een wandeling door natuurgebied "De Tiendgorzen" (gelegen naast de pont naar Tiengemeten) ook zeker de moeite waard. De Tiendgorzen is ingericht als moerasnatuur en de zeldzame noordse woelmuis voelt zich helemaal thuis in de natuur van het drassige gras- en rietland. Ook doen veel vogels dit stukje natuur aan. Het gebied is vrij toegankelijk, er is een ongemarkeerde wandelroute van 1 of 3 km.

Na Tiengemeten gaan we snel verder. Uw maaltijd en bed wacht op u in Numansdorp. Maar niet voordat we de laatste stop van vandaag hebben bezocht. Fort Buitensluis, geeft ons nog een blik in de geschiedenis beginnend in de 18^e eeuw. Doel was om vijandelijke troepen tegen te houden het Hollandsch Diep over te steken. Het fort werd gebouwd bij de ingang van de 'Haven vóór de Buitensluis' in Numansdorp, vandaar de naam Fort Buitensluis. Kijk voor openingstijden op www.fortbuitensluis.nl

Je hebt Numansdorp bereikt en dat betekent het einde van dag 2. Fiets vanuit hier naar je overnachtingsplek in Numansdorp en vraag hen wederom voor de beste maaltijdtips. Vergeet niet terug te kijken op alle mooie en bijzondere plekken die vandaag gezien hebt. Morgen vervolgen we de route en steken we het Haringvliet weer over. We zullen dan leren wat de andere kant van het Haringvliet ons brengt!

Overnachting 2a	Bed & Breakfast De Schuur Inn
Gastheer/Gastvrouw van het Landschap	Martin van der Heiden en Petra Dam
Adres	Schuringsedijk 126 3281 KS Numansdorp
Website	https://www.deschuurinn.nl
Type overnachting	Sfeervol gastenverblijf met groot tweepersoonsbed, keukentje (geen mogelijkheid om te koken), eigen sanitair en privéterras.
Extra's (svp bij boeking aangeven)	✓ Ontbijt (inclusief) ✓ Lunchpakket mogelijk (bij het royale ontbijt worden zakjes geleverd, zodat je zelf nog een pakketje kan maken voor onderweg) (tegen bijbetaling kunnen extra producten verzorgd worden. Kosten € 2,50 p.p.) ✓ Avondeten in het gastenverblijf mogelijk (tegen bijbetaling, kosten € 12,50 p.p. voor een hoofdgerecht / € 20,00 p.p. voor een driegangendiner. (driegangendiner alleen bij 2 personen) (Vooraf reserveren) ✓ Avondeten in de buurt (In het centrum van Numansdorp - 3 km vanaf de B&B - zijn diverse eetgelegenheden te vinden.) ✓ B&B De Schuur Inn ligt in het buitengebied van Numansdorp. Hier geniet je van de rust, de privacy en de natuur.
Favoriete Maashorstplekje	Vanuit de B&B is een mooie wandelroute van ongeveer 7 kilometer naar natuurgebied De Oosterse Bekade Gorzen.

Overnachting 2b	B&B Knechtshuis
Gastheer/Gastvrouw van het Landschap	Cor & Rianne van der Linde
Adres	Schuringsedijk 55, 3281 KN Numansdorp
Website	https://www.knechtshuis.nl/
Type overnachting	Sfeervol gastenverblijf met groot tweepersoonsbed, keukentje (geen mogelijkheid om te koken), eigen sanitair en privéterras.
Extra's (svp bij boeking aangeven)	✓ Ontbijt mogelijk (tegen bijbetaling, €12,50) ✓ Lunchpakket mogelijk (tegen bijbetaling, €9,50 of €12,50) ✓ Koelkastservice: Op uw verzoek kunnen wij de koelkast vullen met producten die u wenst te gebruiken (tegen betaling) ✓ Avondeten in de buurt (In het centrum van Numansdorp - 3 km vanaf de B&B - zijn diverse eetgelegenheden te vinden) ✓ Wij beschikken over gidsen die u een rondleiding kunnen geven, zowel in de natuur als in de stad ✓ Verwarmde zwembad (kan vanaf eind april tot eind september gebruikt worden. In de wintermaanden kunt u geen gebruik maken van het zwembad)
Favoriete Maashorstplekje	De Hoeksche Waard is met haar openheid en haar vele beboomde dijken bij uitstek geschikt voor een mooie fietstocht.

DAG 3 (45 km)

Numansdorp – Toeristisch Overstap Punt (TOP) Stellendam

De laatste dag van de IVN Trektocht voert je over de Haringvlietbrug naar het prachtige Goeree-Overflakkee. Ontdek je eigen horizon.

Je staat aan het begin van de 3e en dus laatste dag van deze 3-daagse trektocht. We steken vandaag direct het Haringvliet weer over en gaan de zuidkant verder verkennen. Deze 3e tocht brengt ons langs de Hellegatsplaten en de vogelboulevard, Middelharnis, vertelt ons meer over het Tij en de zeehondenopvang Aseal. Tenslotte kom je weer uit bij het Toeristisch Overstap Punt (TOP) Stellendam, waar we de route samen afsluiten. Poets voor de laatste keer de glazen van jouw verrekijker en kijk je ogen uit.

Zo dichtbij een drukke verkeersader, zo'n mooi natuurgebied. Wie had dat verwacht? Tussen Krammer-Volkerak en Haringvliet ligt de Vogelboulevard Hellegat-Ventjager. Hier kun je het jaar rond genieten van de vogelrijkdom van de Hellegatsplaten, Ventjagersplaten en het Haringvliet. De vogelboulevard bestaat uit vier vogelkijkhutten en een uitkijktoren. Er worden regelmatig lepelaars, grote zilverreigers, zeearenden en visarenden (vooral op doortrek) waargenomen. Daarnaast zijn er ook andere watervogels, roofvogels, steltlopers en rietvogels te zien. De uitkijktoren verderop in Ooltgensplaat is één van de beste plekken om de zeearend te zien. Vanuit vogelkijkhut Visarend heb je zicht op het Haringvliet. Neem de tijd bij deze vogelboulevard om zoveel mogelijk vogels te bekijken.

Van mooie vogels spotten krijg je nooit genoeg. Toch gaan we weer door naar Middelharnis. Dit was vroeger een vissersdorp met een rijk maritiem verleden. Dit zie je nog steeds terug in het huidige straatbeeld. Bij de Menheerse werf aan de havenkom maak je kennis met de geschiedenis van scheepswerven, vissers en de beugvisserij.

Tip: In Middelharnis kun je leuk shoppen. Op de winkeldijk d'n Diek tref je naast een aantal bekende ketens ook authentieke en hippe winkels gevestigd in historische pandjes. In de trendy restaurants en op de gezellige terrassen aan de haven geniet je van het uitzicht over het water.

Uitgegeten en gekeken? We fietsen weer verder langs het Haringvliet. Midden in het Haringvliet heeft het Wereld Natuur Fonds een eiland gebouwd, speciaal voor broedende vogels en voor vissen, die in de ondieptes kunnen rusten en paaïen. Het eilandje Blik ligt voor vlakbij Middelharnis, soms is er gelegenheid om met een boot het eilandje te bezoeken.

We fietsen verder en komen uit bij Dirksland. Dit is het oudste dorp van Flakkee. Om de uitwatering van de polder en het bevaarbaar houden van de haven te verbeteren werd er in 1601 een havenkanaal aangelegd. In het centrum van Dirksland kun je Restaurant 't Anker of de Snoeperij terecht voor een hapje of een drankje.

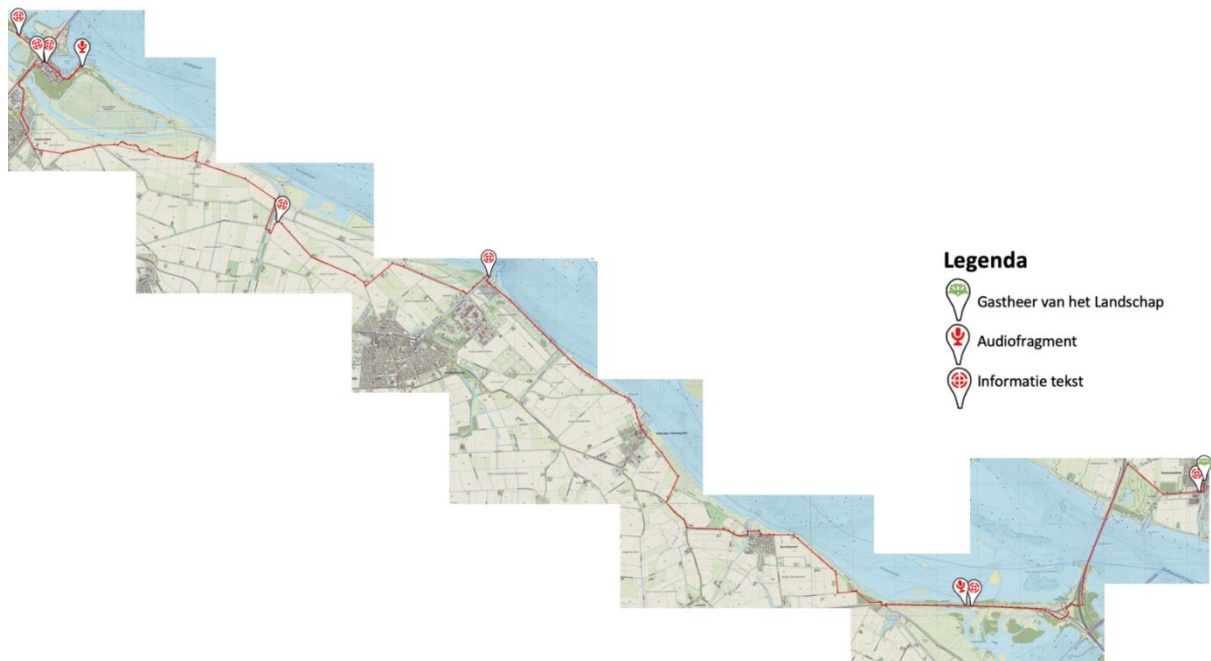
We zijn nu bijna aan het einde van onze fietstocht. Maak een uitstapje naar het vogelobservatorium Tij. Ga daarvoor bij de rotonde de Meester Snijderweg op. Vervolg deze weg (volg de borden door het industriegebied) totdat je bij de parkeerplaats van Marina Stellendam bent. Vanaf de parkeerplaats loop je een stukje door natuurgebied Scheelhoek en kom je bij Tij.

Dit bijzondere vogelobservatorium heeft de vorm van een ei van de grote stern, maar dan 8 meter hoog en 11 meter lang! Vanuit dit ei heb je een 360 graden-uitzicht over een kolonie van grote sterns, maar ook het weidse Haringvliet en de Haringvlietssluisen.

Als je een bezoek aan Tij wilt brengen is het wel verstandig vooraf te controleren of Tij bereikbaar is. Vooral in het najaar en winter is het raadzaam om laarzen aan te trekken. Is het echt hoog water (+90cm NAP) dan zijn de paden naar Tij toe helaas onder water gelopen en kun je het observatorium niet bereiken. Zorg dat je dit van te voren goed uitzoekt!

Na ons bezoek aan Tij is het nog maar een paar kilometer naar ons eindpunt. Op dag 1 van deze fietstocht kwam je langs de Kwade Hoek. De zandplaten die hier regelmatig droogvallen zijn een paradijs voor zeehonden om te zonnen. Zoals je wellicht weet komen zeehonden meer voor aan de Nederlandse kust. Vandaar dat opvang van deze zeezoogdieren, wanneer zij ziek of gewond zijn of als jong hun moeder kwijtgeraakt, ook zo relevant. Naast de Haringvlietssluisen ligt dan ook A Seal, waar alle dieren die getroffen worden van Cadzand tot aan IJmuiden terecht kunnen. Bij A Seal zorgen ze niet alleen voor de zeehonden, ze vertellen ook graag over hun werk! Wellicht een bezoekje waard, voor de afronding van deze tocht. Vergeet dan niet van te voren een tijdslot te reserveren! www.aseal.nl

Legenda

- Gastheer van het Landschap
- Audiofragment
- Informatie tekst

Afsluiting

Gefeliciteerd! Je hebt de trektocht rondom het Haringvliet volbracht. In 3 dagen ben je het hele Haringvliet rondgefietst en heb je hopelijk een hoop meegekregen van haar historie en bijzondere natuur, die nog altijd in ontwikkeling is. We hopen dat je genoten hebt. We wensen je een goede rit terug naar huis en wellicht tot ziens bij een van onze andere trektochten!

Praktische en belangrijke info vooraf

Een goede voorbereiding is het halve werk. Zeker bij een meerdaagse IVN Trektocht. Lees daarom onderstaande praktische tips goed door.

Vorbereiding

- **Oriënteer je op de route.** In deze info-pdf hebben we de route globaal beschreven. Daarnaast vind je een overzichtskaart en kaartjes per dag. Deze zijn niet bedoeld om mee te navigeren, hiervoor is de app IVN Routes waarin je de dagetappes downloadt. De kaartjes bieden je wel inzicht in het globale verloop van de route.
- **Aansprakelijkheid:** IVN biedt je informatie om een meerdaagse trektocht zo toegankelijk mogelijk te maken. Het daadwerkelijk regelen en bewandelen/fietsen van de trektocht ligt bij jou zelf. Het bewandelen/fietsen van de tocht is op eigen risico; IVN en de Gastheren kunnen niet aansprakelijk gesteld worden voor omstandigheden als slecht weer, slechte voorbereiding, ongevallen of delen van de route die door omstandigheden afgesloten zijn. Informeer altijd voor vertrek bij je Gastheer naar bijzonderheden op de route.
- **Let op het weer.** Niets is zo veranderlijk als het weer. Op sommige trajecten kom je urenlang geen schuilmogelijkheden tegen. Check daarom 's ochtends altijd het weerbericht en neem – zeker bij voorspeld onweer - geen risico!
- **Kleding.** Het spreekt voor zich dat goede, en liefst waterdichte, wandel- en/of fietsschoenen en goede wandel- en/of fietssokken een vereiste zijn. Welke kleding je verder aantrekt en meeneemt, hangt sterk af van het seizoen. Wij adviseren om standaard regenkleding, zonnecrème, een zonnepetje en slippers (voor 's avonds) in je rugzak of fietstassen te stoppen.
- **Vervoer naar startplek.** Bij iedere IVN Trektocht geven wij hiervoor specifieke informatie. Daarnaast geven wij parkeertips voor wandelaars/fietsers die met de auto willen komen. Een IVN Trektocht komt altijd weer uit bij de startplek.

Overnachten en verpozen bij Gastheren van het Landschap

- Door middel van het programma Gastheer van het Landschap leidt IVN in het hele land recreatieondernemers op tot Gastheer of Gastvrouw van het Landschap. Je vindt ze op www.ivn.nl/gastheervanhetlandschap. De IVN Trektochten voeren je langs deze trotse en enthousiaste ambassadeurs van hùn natuurgebied. Ook spelen de Gastheren subtiel in op het verhaal dat tijdens je tocht via de app wordt verteld. Vraag hen tijdens je pauze of verblijf gerust het hemd van het lijf over de mooie omgeving waarin zij ondernemen.

Gebruik van de app IVN Routes (vooraf)

- De routes van de IVN Trektochten zijn te lopen met de gratis app IVN Routes. Ook de natuurinfo (korte tekstjes) en het storytelling-verhaal (korte audiofragmenten) zijn via de app te bekijken/beluisteren. Download daarom de gratis app IVN Routes vooraf (via de app-store) op je smartphone.

- Zoals bij alle nieuwe apps en apparaten moet het wandelen/fietsen met de app IVN Routes in het begin even wennen. Om niet tijdens de IVN Trektocht verrast te worden, raden wij sterk aan om de app alvast met een kortere wandeling/fietsroute uit te proberen. Zo kun je wennen aan de navigatie (het in- en uitzoomen komt bijvoorbeeld best precies) en de pop-ups tijdens de route. Er staan meer dan 350 routes in de app, dus er is vast een leuke IVN-route bij jou in de buurt te vinden.
- Download voor aanvang thuis met wifi de verschillende dagetappes van de IVN Trektocht. Alle benodigde teksten, foto's en audiofragmenten worden dan op je mobiel geplaatst. Je hebt dan tijdens de tocht geen verbinding met internet nodig. Het downloaden van de route gaat als volgt:

1. Open de app IVN Routes op je mobiel. Je ziet onderstaand startscherm. Klik op het venster 'in de buurt'.

2. Je ziet vervolgens onderstaand scherm. Voer bij 'zoek plaats' het gebied in waar je de IVN Trektocht gaat lopen, bijv. Maashorst.

- Je ziet dan onderstaand scherm, waar je je zoekterm (in dit geval Maashorst) in het groene vlak aanklikt:

- Je komt nu weer in het beginscherf, waarin nu je zoekterm is ingevuld. Klik hier op het vergrootglas onderaan (zoekfunctie).

- Alle routes in het gebied (in dit geval Haringvliet) verschijnen nu. Scroll naar de 1^e dag van de IVN Trektocht (let op: soms zijn er twee varianten, bijv. een driedaagse – en een vijfdaagse IVN Trektocht). Klik dag 1 van de IVN Trektocht aan.

6. Klik op 'download deze route'.

7. Doe hetzelfde voor de andere dagen van de IVN Trektocht. Alle dagetappes worden opgeslagen bij 'downloads' (te vinden in het menu rechtsboven (3 liggende streepjes). Door de route (via dit menu) te lopen of te fietsen met de gedownloade bestanden, kun je de IVN Trektocht (incl. navigatie, tekst en audio) geheel offline lopen en/of fietsen.

Gebruik van de app IVN Routes (tijdens de Trektocht)

- De app wordt tijdens de tocht vrij intensief gebruikt voor de GPS. Daardoor verbruikt je mobiel veel energie. Aangeraden wordt de mobiel iedere dag bij aanvang volledig op te laden!

ivn natuur
educatie

